

ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені ВОЛОДИМИРА ВИННИЧЕНКА
(повне найменування вищого навчального закладу)

Кафедра (циклова комісія) теорії і методики олімпійського та професійного спорту

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Завідувач кафедри

_____ А.В.Бабаліч

« 1 » вересня 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПРОФЕСІЙНИЙ СПОРТ

(шифр і назва навчальної дисципліни)

Галузь знань 01 Освіта

ОПР бакалавр

Напрямок підготовки/спеціальність 017 Фізична культура і спорт
(шифр і назва напрямку підготовки)

Спеціалізація _____
(шифр і назва спеціальності)

Факультет факультет фізичного виховання
(назва факультету)

Робоча програма _____ професійний спорт _____ для студентів
(назва навчальної дисципліни)
за напрямом підготовки/спеціальністю 017 фізична культура і спорт

Розробники:

Воропай С.М., професор кафедри теорії і методики олімпійського і професійного спорту, кандидат педагогічних наук, професор

(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри

теорії і методики олімпійського і професійного спорту

Протокол від. "1" вересня 2021 року № 1

Завідувач кафедри **теорії і методики олімпійського і професійного спорту**

_____ (підпис) (Бабаліч В.А.) (прізвище та ініціали)

© _____, 2021 рік

© _____, 2021 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 4,5	Галузь знань 01 Освіта (шифр і назва)	Нормативна (за вибором) <i>нормативна</i>	
Блоків/модулів – 2	Напрям підготовки/ спеціальність 017 фізична культура і спорт (шифр і назва)	Рік підготовки:	
Розділів/змістових модулів – 4		4-й	4-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____ (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин - 135		7-й	7, 8-й
Тижневих аудиторних годин для денної форми:– 4	Освітньо-кваліфікаційний рівень: <i>бакалавр</i>	Вид контролю:	
		<i>залік</i>	<i>екзамен</i>
		Лекції	
		24 год.	6 год.
		Практичні, семінарські	
		30 год.	4 год.
		Лабораторні	
		- год.	-
		Самостійна робота	
		81 год.	125 год.
Індивідуальні завдання: - год.			
Консультації:			
- - год.	- -год.		

Примітка. Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 54/81

для заочної форми навчання – 10/125

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: науково-методичне обґрунтування сучасної системи ефективного функціонування професійного спорту та підготовки професійних спортсменів з урахуванням особливостей видів спорту та комерційних засад.

Завдання:

- формування професійного світогляду в процесі аналізу місця та значення професійного спорту у сучасному суспільстві;
- сприяння придбанню студентами теоретичних знань щодо організації та управління сучасним професійним спортом;
- формування фахових навичок у сфері професійного спорту;
- розкрити історію професійного спорту, соціальну природу та організаційну структуру, дати характеристику його основних видів і специфіку їх розвитку в сучасних умовах;
- дати уявлення про соціально-економічні аспекти розвитку професійного спорту і його регулювання на сучасному етапі;
- визначити тенденції розвитку професійного спорту в світі, в окремих державах і в Україні.

У результаті вивчення навчальної дисципліни у студента мають бути сформовані такі **компетентності:**

- здатність реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні;
- здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій;
- здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів);
- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- здатність забезпечувати формування фізичної культури особистості;
- здатність проводити тренування та супроводження участі спортсменів у змаганнях;
- здатність визначати заходи з фізкультурно-спортивної реабілітації та форми адаптивного спорту для осіб, що їх потребують;
- здатність здійснювати навчання, виховання та соціалізацію людини у сфері фізичної культури і спорту, застосовуючи різні педагогічні методи та прийоми;
- здатність використовувати спортивні споруди, спеціальне обладнання та інвентар;

Програмні результати навчання:

- здійснювати аналіз суспільних процесів у сфері фізичної культури і спорту, демонструвати власне бачення шляхів розв'язання існуючих проблем;
- спілкуватися українською та іноземною мовами у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом, дотримуватися етики ділового спілкування;
- уміти обробляти дані з використанням сучасних інформаційних та комунікаційних технологій;
- показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне та самокритичне мислення;
- засвоювати нову фахову інформацію, оцінювати й представляти власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег;
- мати базові знання з проведення досліджень проблем фізичної культури і спорту, підготовки та оформлення наукової праці;
- оцінювати рухову активність людини та її фізичний стан, складати та реалізовувати програми кондиційного тренування, організовувати та проводити фізкультурно-оздоровчі заходи;

- аналізувати процеси становлення та розвитку різних напрямів спорту, олімпійського руху та олімпійської освіти на міжнародному та національному рівнях;
- застосовувати у професійній діяльності знання анатомічних, фізіологічних, біохімічних, біомеханічних та гігієнічних аспектів занять фізичною культурою і спортом;
- визначати функціональний стан організму людини та обґрунтовувати вибір засобів профілактики перенапруження систем організму осіб, які займаються фізичною культурою і спортом;
- знати та розуміти сутність, принципи, методи, форми та організацію процесу навчання і виховання людини;
- використовувати нормативні та правові акти, що регламентують професійну діяльність;
- застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати;
- демонструвати ґрунтовні знання та вміння з визначення змісту та планування тренувального процесу спортсменів на окремих етапах першої стадії багаторічної підготовки в обраному виді спорту;
- застосовувати знання, вміння та навички для ефективного проведення тренувальних занять зі спортсменами з урахуванням їх вікових, статевих та індивідуальних особливостей, рівня підготовленості та закономірностей становлення спортивної майстерності в обраному виді спорту;
- організовувати проведення спортивних змагань з обраного виду спорту.

Комунікація

- уміння зрозуміло пояснити фахівцям і нефахівцям інформацію, ідеї, проблеми, рішення у сфері фізичної культури і спорту;
- уміння знаходити та аналізувати інформацію з різних джерел; здійснювати комунікаційну взаємодію за допомогою соціальних мереж; систематизувати прийоми створення, збереження, накопичення та інтерпретації даних з використанням сучасних інформаційних та комунікаційних технологій для виконання професійних завдань та прийняття професійних рішень.

Автономія і відповідальність

- здатність до освоєння нового матеріалу та вміння оцінювати себе критично; поглиблення базових знань з допомогою самоосвіти; вміння представити і оцінити власний досвід та аналізувати й застосовувати досвід колег;
- виявляти відповідальність за результати своєї професійної діяльності; дотримання етичних норм ділового спілкування та поведінки.

3. Програма навчальної дисципліни

Модуль I.

Змістовий модуль I. Професійний спорт як соціальне явище

Тема 1. Завдання, зміст, основні поняття навчальної дисципліни "Професійний спорт"

Значення і місце дисципліни “Професійний спорт” в системі фізкультурної освіти. Загальна характеристика структури і змісту дисципліни, програмні вимоги.

Основні поняття, терміни і визначення: професійний спорт, спортсмен-професіонал, професійна ліга, асоціація спортсменів-професіоналів, маркетинг, спонсорство та ін.

Професійний спорт як сфера діяльності і система знань. Взаємозв'язок з іншими дисциплінами.

Тема 2. Формування та розвиток професійного спорту

Ознаки професіоналізму у спорті Стародавньої Греції. Передумови професіоналізму у спорті. Соціально-економічні фактори виникнення і становлення професійного спорту у США, Великобританії, Франції, Німеччині. Передумови виникнення професійного спорту: наявність ринкових відносин, наявність спортсменів високого класу, зростання населення у містах, наявність у населення вільного часу та коштів, боротьба за фізичне та моральне виживання, популярність спорту у суспільстві, відповідність системі загальнонаціональних цінностей, комерціалізація спорту.

Періодизація розвитку професійного спорту у США і характеристика його розвитку на окремих етапах (1860-1920 рр., 1930-1970 рр., 80-ті-початок 90-х рр.).

Професійний спорт в сучасному суспільстві. Сучасний професійний спорт – індустрія розваг, досягнення високих спортивних результатів. Трансформація професійного спорту в спортивно-розважальний шоу-бізнес.

Тема 3. Міжнародний спортивний рух, професійний спорт і держава

Місце і роль професійного спорту у міжнародному спортивному русі. Професійний спорт та інші суспільні інститути. Напрямок відношень між професійним спортом та суспільством. Зв'язок мети та завдання професійного спорту з його цінностями. Неадекватність функцій, виконаних професійним спортом вищих досягнень, олімпійським спортом.

Професійний спорт як видовище, як засіб відвернення від повсякденних турбот (теорія “екзапізма”). Його роль у збереженні і підтримці цінностей.

Рекламні і комерційні функції професійного спорту.

Співвідношення спортивної і комерційної діяльності. Професійний спорт як бізнес.

Спорт взагалі і професійний спорт. Спорт і цінності суспільства. Спорт і світогляд. Вплив спорту на особливість. Спорт і бізнес.

Відношення до професійного спорту в колишніх соціалістичних країнах та СРСР.

Відношення уряду різних країн до розвитку професійного спорту та роль засобів масової інформації у його розвитку.

Телебачення і його роль у розвитку професійного спорту у США.

Вивчення соціальної природи професійного спорту американськими істориками, соціологами і філософами (Дж. Кеньон, Дж. Коеклі, У.Леонарді, Дж. Лой, Б.Рейдер, Дж. Сейдж, І.Скайдер, І.Спрітцер, П.Уайсс, С.Ейтцен, Г.Едвардс та інші).

Мета структурної побудови професійного спорту – прибуток, послуги суспільству та розваги. *Завдання професійного спорту*: досягнення слави і популярності; завоювання спортивних перемог; задоволення потреб у розвагах (власної і глядацької); збереження здоров'я; популяризація спорту; залучення членів суспільства до занять спортом.

Завдання, які побічно вирішуються професійним спортом: збереження, підтримування і актуалізація цінностей; пропаганда морально-етичних ідеалів професійного спорту; відтворення змагальних відношень, характерних для сучасного суспільства.

Задоволення потреб глядачів – основний напрямок спортивного професіоналізму, який забезпечує матеріальне функціонування багатьох видів професійного спорту, прибутки спортсменів і організаторів.

Професійний спортсмен – кумир молоді, дзеркало суспільства.

Професійний спорт – мікромодель самого суспільства, відношення які відповідають збереженню, підтриманню та актуалізації в ньому системи суспільних цінностей.

Позитивні та негативні риси професійного спорту.

Функції професійного спорту. Професійний спорт – частина системи спортивного руху.

Функції професійного спорту, що реалізуються сучасним спортом взагалі: оздоровча, освітня, виховна, рекламна, комунікативна.

Специфічні функції, що властиві професійному спорту: функція “клапана безпеки”; функція моделювання поведінки; функція духовності; функція підтримання надії; функція індивідуалізації; функція відволікання; функція інтеграції.

Взаємозв’язок і різниця професійного та олімпійського спорту. Професійний та олімпійський спорт – є невід’ємною складовою частиною спортивного руху. Загальні риси і різниця професійного та олімпійського спорту.

П’ять основних аспектів взаємозв’язку і відмін професійного та олімпійського спорту: правовий, організаційний, кваліфікаційний, соціальний, політичний.

Правова основа олімпійського спорту – хартія, професійного – офіційний контракт.

Організаційна структура олімпійського та професійного спорту.

Взаємозв’язок професійного та олімпійського спорту. Характеристика принципів особливостей, які відрізняють його від любительського спорту. Ставлення МОК та інших міжнародних спортивних федерацій до професійного спорту. Рішення МОК про допуск професійних спортсменів до участі в Олімпійських іграх.

Тема 4. Становлення і сучасний стан деяких видів професійного спорту

Основні види професійного спорту: футбол, теніс, автомобільний спорт, мотоспорт, кінний спорт, гольф, більярдний спорт. Загальна характеристика видів професійного спорту та їх розповсюдження у світі. Специфіка різних видів спорту у Америці та у Європі.

Стан і розвиток професійного футболу у Великобританії, Франції, Італії, Німеччині, Північній Америці (США, Канаді), в латиноамериканських, азійських і африканських країнах.

Розвиток професійного баскетболу (США, Іспанії, Італії, Франції, Пуерто-Ріко, Аргентині).

Розвиток професійного бейсболу і американського футболу. Роль бейсболу у становленні інших видів американського спорту.

Розвиток професійного хокею у світі та в окремих країнах – Канаді, США, Швеції, Фінляндії, Італії, Австрії, ЧСФР, Японії і т.д. Специфіка розвитку хокею у Північній Америці. Різниця професійного північноамериканського хокею від європейського. Характерні риси розвитку професійного хокею у світі.

Особливості розвитку професійного боксу. Формування професійного боксу у США та в Європі. Сучасні тенденції розвитку професійного боксу.

Особливості розвитку боротьби, автогонок, велоспорту, гольфа, скачок та інших видів професійного спорту.

Змістовий модуль II. Професійний спорт у сучасному світі

Тема 1. Професійний спорт в США

Основні чинники розвитку професійного спорту в США. Цілі, завдання і функції професійного спорту. Організація і управління професійним спортом.

Тема 2. Професійний спорт в Європі

Особливості розвитку професійного спорту в Європі. Розвиток різних видів професійного спорту в країнах Європи: футбол, хокей, баскетбол, велоспорт. Правове регулювання професійного спорту в Європі.

Тема 3. Розвиток професійного спорту в Україні

Спортсмени України в зарубіжному професійному спорті. Проблеми адаптації спортсменів України в професійному спорті. Створення національних структур професійного спорту і їх інтеграція в систему міжнародного професійного спорту. Роль видатних спортсменів в розвитку професійного спорту.

Модуль II.

Змістовий модуль III.

Соціально-економічні і організаційно-правові аспекти сучасного професійного спорту

Тема 1. Організаційна структура і управління професійним спортом

Ліга, асоціація, союз як основні структурні ланки професійного спорту. Фактори, що впливають на організаційну структуру професійного спорту. Структура професійних ліг. Рада управління лігою як найвищий законодавчий та виконавчий орган ліги. Функції Ради управління лігою, її адміністрації та президента. Функції президента та адміністрації професійної ліги.

Інфраструктура професійних ліг, команд – керівники ліг, власники команд, менеджери, тренери, спортсмени, агенти, асоціація спортсменів. Їх характеристика.

Клуб/ команда як низова ланка професійної ліги. Статут професійного спортивного клубу. Структура управління командами.

Форми володіння професійними командами (індивідуальна, корпоративна, акціонерна), їх характеристика та відмінність.

Професійні спортсмени як основна категорія спортивного бізнесу. Визначення поняття: спортсмен–професіонал. Його відмінність від спортсменів, які отримують зарплату у олімпійських видах спорту.

Роль обмежень, що мають місце в уставах і конституціях ліг, асоціацій. Характеристика положення “резерва системи” в американському професійному спорті.

Вплив організаційної структури професійних ліг і асоціацій США на ведення спортивного бізнесу у Європі.

Тема 2. Правові аспекти і трудові відносини в професійному спорті

Правові, юридичні аспекти професійного спорту. Законодавство про укладення контракту, антитрестовські закони, трудові і податкові законодавства країни, система юридичних обмежень для професійного спорту.

Закон про реформу оподаткування, законодавчі акти, які визначають взаємовідносини ліг та команд з телекомпаніями.

Роль судового права у регулюванні багатьох аспектів професійного спорту у США. Визволення головної бейсбольної ліги від застосування до неї антитрестовського закону Шермана – основа бізнесу в ігрових видах спорту у США.

Основи трудових взаємовідносин у професійному спорті. Статути професійних ліг. Трудові взаємовідносини між керівниками ліг, асоціацій, клубів і асоціацій спортсменів.

Контрактна система, зміст стандартного контракту гравця, права і обов'язки клубу і спортсмена. правило компенсації.

Статті контрактів професійних спортсменів в ігрових видах спорту, що стосуються їх резервуванню. Характеристика положень «Reservesystem» у американському професійному спорті.

Правова основа існуючої системи відбору гравців – “драфт” – у професійному спорті США.

Асоціація гравців професійних ліг та їх роль у соціальному захисті спортсменів.

Коллективна угода між лігою та асоціацією гравців ліги та її роль у трудових взаємовідносинах між ними. Питання соціального захисту професійних спортсменів, та їх пенсійне забезпечення.

Пенсійний фонд гравців. Джерела пенсійного фонду. Умови призначення пенсій в ігрових видах.

Рішення спірних питань у конфліктних ситуаціях у професійному спорті США.

Вплив законодавства Євросоюзу на формування правових засад професійного спорту в Європі. Правові основи професійного спорту в Європі. Роль «Справи Босмана» у формуванні правових засад професійного спорту в Європі.

Тема 3. Соціально-економічні аспекти сучасного професійного спорту

Специфіка бізнесу у професійному спорті. Соціально-економічні фактори розвитку і джерела прибутків професійного спорту у США і у європейських країнах. Аналіз надходження коштів від продажу квитків, прав на телетрансляцію змагань, прибутків від концесії стадіонів і палаців спорту, спонсорів, комерційно-ліцензійної, рекламної і видавничої діяльності та ін.

Принципи розподілу прибутків від продажу квитків і прав на телетрансляцію ігор. Фактори, що впливають на відвідування змагань глядачами, організація роботи з ними.

Маркетинг, його визначення і значення, роль спонсорства для розвитку професійного спорту.

Економічний аналіз діяльності професійних ліг з ігрових видів спорту у США, Німеччині, Італії, Франції. Основні фінансові показники діяльності національної хокейної ліги (НХЛ). Національної баскетбольної асоціації (НБА), їх порівняльний аналіз.

Економічна діяльність ліг у ігрових видах професійного спорту – НБА, НФЛ, ГБЛ, НХЛ. Джерела прибутків: продаж білетів та відвідування змагань, продаж прав на радіо- і телетрансляцію матчів, відеокасет з записами ігор, ліцензування, видавництво, відеофільми, спонсорство, маркетинг, продаж гравців.

Статті витрат: зарплата гравцям, тренерам, обслуговуючому персоналу, адміністративні і транспортні витрати, внески до пенсійного та медичного фонду, оплата, розміщення і харчування спортсменів, придбання форми, інвентарю, обладнання, оренда спортивних споруд, страхівка гравців, витрати на рекламу та громадські зв'язки, розвиток спортивної програми (зйомка навчальних та інших фільмів, пошук новобранців і ін.), виплата податків (федеральний та місцевий), виплата зарплати суддям (НХЛ), утримування нищої ліги (фарм-клуби) в НХЛ, виплата премій гравцям.

Взаємозв'язок розвитку професійного спорту з соціально-економічними умовами розвитку суспільства.

Змістовий модуль IV.

Система підготовки спортсменів у сучасному професійному спорті

Тема 1. Система відбору спортсменів у професійному спорті

«Драфт» — система відбору спортсменів в командних ігрових видах професійного спорту США. Сутність системи «драфт» і її вплив на підвищення конкурентоспроможності команд та на економічну ефективність діяльності професійних ліг і клубів. Сутність драфт-лотереї, драфту розширення і драфту відмов.

Особливості системи відбору новачків в елітних лігах північноамериканського професійного спорту: розробка і вдосконалення системи тестування професійно значущих показників фізичної, функціональної та техніко-тактичної підготовленості потенційних новачків; організація роботи у тренувальних таборах напередодні драфту; система психологічного тестування кандидатів на працевлаштування у професійних клубах елітних ліг. Організаційні

аспекти процедури драфту в елітних лігах північноамериканського професійного спорту: НБА, ГБЛ, НФЛ, НХЛ.

Відмінні риси системи відбору спортсменів-професіоналів у елітних лігах європейського професійного спорту.

Основи методики відбору професійних спортсменів в індивідуальних та індивідуально-командних видах професійного спорту. Система відбору пілотів до участі в автогонках «Формула-1».

Система відбору спортсменів до занять професійним боксом: професійно значущі показники фізичної, технічної, тактичної та психологічної підготовленості; вік, стаж занять та темпи зростання спортивної майстерності у професійному боксі.

Особливості відбору професійних велосипедистів-шосейників: вікові характеристики, успіхи у непрофесійному велоспорті, рівень фізичних і функціональних можливостей організму, схильність до певного виду гонок (гонки на швидкість, гонки в горах, здатність до ефективного фінішування на фоні втоми. Комплектування конкурентоспроможних команд велосипедистів-шосейників до участі у багатоденних велотурах.

Основи системи відбору обдарованих тенісистів. Система послідовного відбору: 7-10-річний вік – залучення до систематичних занять і визначення генетичної схильності до занять тенісом; 12-річний вік – визначення здатності до концентрації уваги, швидкості складних реакцій та швидкості обробки інформації; 14-річний вік і старші – інтелектуальні здібності та стійкість до стресових ситуацій в умовах змагальної діяльності.

Тема 2. Підготовка спортсменів у професійному спорті

Організаційні та матеріально-технічні засади підготовки баскетболістів у США та європейських країнах. Особливості командних занять перед початком та під час проведення регулярного чемпіонату. Відповідальність гравців за фізичний і функціональний стан в міжсезонні. Вузька спеціалізація гравців і тренерів. Раціональне збалансоване харчування, як чинник системи підготовки баскетболістів в NBA. Місце психологічної підготовки в командних та індивідуальних заняттях баскетболістів.

Відмінні риси підготовки хокеїстів у Канаді, США, Росії, Швеції та Чехії. Особливості тренувального процесу в командах NHL: кількість занять на день, їхня тривалість, інтенсивність та спрямованість. Застосування позатренувальних факторів підвищення здатності до тривалої і ефективної змагальної діяльності. Самостійна робота хокеїстів під час літніх канікул, командна підготовка під час передсезонного збору, організація тренувального процесу в паузах між іграми регулярного чемпіонату та кубку Стенлі.

Організаційно-методичні основи підготовки професійних футболістів у європейських країнах. Характерні особливості підготовки елітних футбольних команд.

Особливості підготовки професійних тенісистів у європейських країнах та США: етапність, вікові групи, збалансованість систем тренувань і змагань, високі вимоги до професійної майстерності тренерів.

Особливості системи підготовки професійних велосипедистів-шосейників: відсутність перспективного планування, великі загальні обсяги навантажень (40-45 тис. км на рік); великий обсяг змагальної діяльності (20-24 тис. км на рік); тривалий сезон змагань (8-9 місяців на рік); поєднання універсалізму з вузькою спеціалізацією; виведення на пік спортивної форми до найвідповідальніших змагань сезону (згідно контракту).

Відмінні риси організації і змісту підготовки професійних боксерів. Поєднання різнобічності підготовки та специфіки безпосередньої підготовки до поєдинку у відповідності до манери бою та підготовленості конкретного суперника.

Тема 3. Система змагань в професійному спорті

Особливості організації спортивних змагань в різних видах професійного спорту. Характеристика системи змагань в ігрових видах спорту (теніс, бейсбол, американський футбол, баскетбол, хокей).

Структура спортивного календаря в ігрових видах спорту. Особливості спортивного регламенту. Співвідношення тренувальної та змагальної діяльності у підготовці спортсменів ігрових видів спорту.

Особливості головних змагань в ігрових видах спорту. Організація і порядок їх проведення.

Економічна ефективність систем змагань. Чинники підвищення економічної ефективності систем змагань: стабільність календаря змагань, визначення оптимальної кількості стартів упродовж одного сезону, економія коштів на турнірні переїзди, створення пільгових умов для команд і спортсменів, котрі на попередніх етапах змагань чи у попередніх турнірах мали вищий рейтинг. Призовий фонд змагань в різних ігрових видах спорту. Популярність і відвідування змагань глядачами.

Система змагань у провідних лігах командних ігрових професійних видів спорту. Обґрунтування поділу ліг на конференції та дивізіони. Системи проведення регулярних чемпіонатів та кубків. Облік, аналіз та висвітлення у ЗМІ різноманітних компонентів змагальної діяльності.

Формування системи змагань у тенісі. Структура календаря змагань Асоціації тенісистів-професіоналів (АТР). Структура календаря змагань Всесвітньої тенісної асоціації (WTA). Аналіз турнірів Великого шолому. Неофіційні чемпіонати світу серед тенісистів та тенісисток. Системи заохочування професійних тенісистів до участі у турнірах та системи нарахування рейтингових очок в АТР і WTA.

Особливості систем змагань у професійному боксі. Оптимальна кількість поєдинків на рік спортсменів, які проводять рейтингові, претендентські та титульні поєдинки. проведення поєдинків за звання абсолютних чемпіонів світу та матч-реваншів.

Система змагань у шосейних велогонках. Збалансованість та регулярність календаря змагань Міжнародного союзу велосипедистів. Аналіз організації і проведення найпрестижніших багатоденних шосейних велогонок «Вуельта Іспанії», «Джіро де Італія» і «Тур де Франс». Система рейтингування професійних велосипедистів-шосейників.

Система змагань «Формула-1». Рейтингування пілотів та команд. Стимулювання інтересу глядачів до гонок «Формула-1».

Система комерційних змагань у легкій атлетиці («Діамантова ліга»), лижних видах спорту та ін..

Структура спортивного календаря. Кількість та взаємозв'язок головних та другорядних змагань та їх співвідношення з тренувальною діяльністю у системі підготовки спортсменів у велоспорті, автогонках, скачках та в інших видах спорту. Популярність головних змагань у даних видах спорту. Характеристика сучасних тенденцій розвитку системи змагань і змагальної діяльності спортсменів: орієнтація змагань у професійному спорті на глядача і внаслідок цього постійно росте його популярність; збільшення кількості змагальних стартів і в зв'язку з цим збільшення навантаження на організм спортсменів; виключно висока напруга змагальної боротьби і неможливість прогнозу переможця у головних змаганнях; зростаюча роль позатренувальних та позазмагальних факторів боротьби за перемогу (вдосконалення спортивного інвентарю, одягу, техніки; медичне забезпечення; психотренінг; роль тренера і впливу глядача і т.п.); зростання матеріальної зацікавленості спортсменів; збільшення призових фондів змагань.

Тема 4. Тенденції розвитку професійного спорту на сучасному етапі і перспективи його становлення в Україні

Основні напрямки розвитку професійного спорту у світі та в окремих країнах – США, Канаді, Німеччині, Франції та ін.

Зростання прибутків та тенденції розвитку професійного спорту у США. Розширення ліг – одна із головних його тенденцій у 90-тих роках. Взаємовідношення ліг та асоціацій гравців та їх вплив на майбутнє американського професійного спорту.

Тенденція посилення бюрократизації в організації професійного спорту, її прояви.

Вплив телебачення та змін телевізійних технологій на майбутній характер професійного спорту.

Можливість регулювати розвиток професійного спорту у США зі сторони федерального уряду та пропозиції з його реформи.

Інтернаціоналізація у діяльності професійних ліг. Створення об'єднаних американо-європейських ліг у ряді видів спорту.

Інтеграційний процес у Європі та його вплив на американський професійний спорт.

Особливості розвитку професійного спорту в Україні. Ріст інтересу до професійного спорту та його причини. Коротка історія розвитку відношень до професійного спорту. Комерціалізація і професіоналізація спорту вищих досягнень. Платні і професійні спортсмени. Кого слід відносити до професіоналів?

Фінансова база спорту вищих досягнень на Україні. Чи можливо рахувати його професійним?

Взаємовідношення спорту вищих досягнень і професійного спорту. Характеристика перших видів професійного спорту в колишньому Радянському Союзі – боксу та велоспорту; причини їх появи.

Які умови необхідно для розвитку окремих видів професійного спорту?

Джерела фінансування професійних видів спорту. Форма володіння командами в ігрових видах спорту, організація і управління.

Розробка правових норм регулювання та розвитку професійного спорту в Україні.

Відношення до досвіду розвитку професійного спорту у західних країнах та його використання.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин													
	денна форма							Заочна форма						
	усього	у тому числі						усього	у тому числі					
		л	п	лаб	інд	консультації	СРС		л	п	лаб	інд	консультації	СРС
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Модуль 1														
Змістовий модуль І. Професійний спорт як соціальне явище														
Тема 1. Завдання, зміст, основні поняття навчальної дисципліни "Професійний спорт"	9	2	2				5	9	1	-				8
Тема 2. Формування та розвиток професійного спорту	9	2	2				5	9	1	-				8
Тема 3. Міжнародний спортивний рух, професійний спорт і держава	8	1	2				5	8	-	-				8
Тема 4. Становлення і	9	1	2				6	9	-	-				9

сучасний стан деяких видів професійного спорту														
Разом за змістовим модулем 1	35	6	8				21	35	2	-				33
Змістовий модуль II. Професійний спорт у сучасному світі														
Тема 1. Професійний спорт в США	10	2	2				6	10	1	-				9
Тема 2. Професійний спорт в Європі	10	2	2				6	10	-	-				10
Тема 3. Розвиток професійного спорту в Україні	10	2	2				6	10	1	-				9
Разом за змістовим модулем 2	30	6	6				18	30	2	-				28
Усього годин	65	12	14				39	65	4	-				61
Модуль 2														
Змістовий модуль III. Соціально-економічні і організаційно-правові аспекти сучасного професійного спорту														
Тема 1. Організаційна структура і управління професійним спортом	10	2	2				6	10	1	-				9
Тема 2. Правові аспекти і трудові відносини в професійному спорті	10	2	2				6	10	-	1				9
Тема 3. Соціально-економічні аспекти сучасного професійного спорту	15	2	2				11	15	1	1				13
Разом за змістовим модулем 3	35	6	6				23	35	2	2				31
Змістовий модуль IV. Система підготовки спортсменів у сучасному професійному спорті														
Тема 1. Система відбору спортсменів у професійному спорті	10	2	2				6	10	-	-				10
Тема 2. Підготовка спортсменів у професійному спорті	10	1	2				7	10	-	-				10
Тема 3. Система змагань в професійному спорті	10	1	2				7	10	-	1				9
Тема 4. Тенденції розвитку професійного спорту на сучасному етапі і перспективи його становлення в Україні	10	2	4				4	10	-	1				9
Разом за змістовим модулем 4	40	6	10				24	40	-	2				38
Усього годин	75	12	16				47	75	2	4				69
Загальна кількість годин	135	24	30				81	135	6	4				125

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Завдання, зміст, основні поняття навчальної дисципліни "Професійний спорт"	2
2.	Формування та розвиток професійного спорту	2
3.	Міжнародний спортивний рух, професійний спорт і держава	2
4.	Становлення і сучасний стан деяких видів професійного спорту	2
5.	Професійний спорт в США	2
6.	Професійний спорт в Європі	2
7.	Розвиток професійного спорту в Україні	2
8.	Організаційна структура і управління професійним спортом	2
9.	Правові аспекти і трудові відносини в професійному спорті	2
10.	Соціально-економічні аспекти сучасного професійного спорту	2
11.	Система відбору спортсменів у професійному спорті	2
12.	Підготовка спортсменів у професійному спорті	2
13.	Система змагань в професійному спорті	2
14.	Тенденції розвитку професійного спорту на сучасному етапі і перспективи його становлення в Україні	4
	Разом	30

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Не передбачено	

7. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Не передбачено	

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Завдання, зміст, основні поняття навчальної дисципліни "Професійний спорт"	5
2.	Формування та розвиток професійного спорту	5
3.	Міжнародний спортивний рух, професійний спорт і держава	5
4.	Становлення і сучасний стан деяких видів професійного спорту	6
5.	Професійний спорт в США	6
6.	Професійний спорт в Європі	6
7.	Розвиток професійного спорту в Україні	6
8.	Організаційна структура і управління професійним спортом	6
9.	Правові аспекти і трудові відносини в професійному спорті	6
10.	Соціально-економічні аспекти сучасного професійного спорту	11
11.	Система відбору спортсменів у професійному спорті	6
12.	Підготовка спортсменів у професійному спорті	6
13.	Система змагань в професійному спорті	7

14.	Тенденції розвитку професійного спорту на сучасному етапі і перспективи його становлення в Україні	4
	Разом	81

9. Індивідуальні завдання

Написання рефератів та розробка презентацій за темами:

1. Місце і роль професійного спорту в міжнародному спортивному русі.
2. Професійний спорт і інші суспільні інститути.
3. Відношення до професійного спорту в колишніх соцкраїнах і СРСР.
4. Соціально-економічні передумови виникнення професійного спорту.
5. Розвиток професійного спорту в різних регіонах і країнах (США, Західній Європі, Східній Європі, Азії).
6. Історія становлення і розвитку ігрових видів (бейсболу, американського футболу, баскетболу, хокею).
7. Історія становлення і розвитку тенісу, гольфа, автогонок, боксу.
8. Роль засобів масової інформації в розвитку професійного спорту.
9. Телебачення і його роль у розвитку професійного спорту в США.
10. Характеристика основних видів професійного спорту.
11. Характеристика стану і розвитку професійного бейсболу.
12. Характеристика стану і розвитку американського футболу.
13. Характеристика стану і розвитку професійного баскетболу.
14. Характеристика стану і розвитку професійного хокею.
15. Характеристика стану і розвитку професійного тенісу.
16. Характеристика професійних видів спорту - автоспорт, стрибки, гольф.
17. Особливості розвитку професійного боксу, боротьби, велоспорту.
18. Взаємозв'язок і розходження професійного й олімпійського спорту.
19. Сучасні тенденції у взаєминах олімпійського і професійного спорту.
20. Діяльність МОК і МСФ по розвитку професійного спорту.
21. Організаційна структура професійного спорту.
22. Ліга, асоціація - основні структурні ланки професійного спорту.
23. Характеристика структури професійної команди в ігрових видах спорту.
24. Специфіка спортивного бізнесу в професійному спорті.
25. Професійний спорт як сфера індустрії розваг.
26. Вплив організаційної структури професійних ліг і асоціацій на ведення спортивного бізнесу в Європі.
27. Соціально-економічні фактори розвитку професійного спорту.
28. Основні джерела прибутків у професійному спорті США.
29. Основні джерела прибутків у професійному спорті в Європейських країнах.
30. Маркетинг у професійному спорті.
31. Ліцензування в професійному спорті.
32. Економічний аналіз діяльності професійних ліг по різних видах спорту в США.
33. Економічний аналіз розвитку професійного спорту в Європі.
34. Взаємозв'язок розвитку професійного спорту із соціально-економічними умовами розвитку суспільства.
35. Правові основи розвитку професійного спорту.
36. Трудові взаємини в професійному спорті США.
37. Характеристика контрактної системи в професійному спорті.
38. Асоціація гравців в ігрових видах спорту в США, їхня роль у захисті інтересів спортсменів.
39. Основи відбору в професійному спорті.

40. Основні методичні положення підготовки спортсменів у різних видах професійного спорту.
41. Особливості організації змагань у різних видах професійного спорту.
42. Характеристика системи змагань в ігрових видах спорту.
43. Особливості головних змагань в ігрових видах спорту.
44. Призовий фонд змагань у різних ігрових видах спорту.
45. Популярність і відвідуваність змагань глядачами в ігрових видах спорту.
46. Характеристика системи змагань у велоспорті, автогонках, стрибках і інших індивідуальних видах спорту.
47. Сучасні тенденції розвитку системи змагань у професійному спорті.
48. Роль позатренувальних і позазмагальних факторів у боротьбі за перемогу в професійному спорті.
49. Основні напрямки розвитку професійного спорту у світі й в окремих країнах - США, Канаді, Німеччині, Франції, Італії й ін. .
50. Інтернаціоналізація в діяльності професійних ліг.
51. Особливості розвитку професійного спорту в країнах СНД.
52. Аналіз і перспективи розвитку професійного спорту на Україні.

10. Методи навчання

Лекція: настанова, презентація, узагальнювальна, традиційна.

Семінарське заняття: бесіда відтворювальна та евристична, порівняння, зіставлення, моделювання, проектування, доказу і спростування, аналізу, узагальнювального синтезу.

11. Методи контролю

Оцінювання якості знань студентів, в умовах організації навчального процесу за кредитно-модульною системою здійснюється шляхом поточного, модульного, підсумкового (семестрового) контролю за 100-бальною шкалою оцінювання, за шкалою ECTS та національною шкалою оцінювання.

Поточний контроль – це оцінювання навчальних досягнень студента (рівень теоретичних знань та практичні навички з тем, включених до змістових модулів) під час проведення аудиторних занять, організації самостійної роботи, на консультаціях (під час відпрацювання пропущених занять чи за бажання підвищити попереднє оцінювання) та активності студента на занятті.

Поточний контроль реалізується у формі опитування, виступів на семінарських заняттях, експрес-контролю, контролю засвоєння навчального матеріалу, запланованого на самостійне опрацювання студентом тощо.

Форми участі студентів у навчальному процесі, які підлягають поточному контролю:

- виступ з основного питання;
- усна доповідь;
- доповнення, запитання до того, хто відповідає, рецензія на виступ;
- участь у дискусіях, інтерактивних формах організації заняття;
- письмові завдання (тестові, контрольні, творчі роботи, реферати тощо);
- самостійне опрацювання тем;
- підготовка тез, конспектів навчальних або наукових текстів;
- систематичність роботи на семінарських та практичних заняттях, активність під час обговорення питань.

Критеріями оцінки є:

усні відповіді:

- повнота розкриття питання;
- логіка викладання, культура мови;

- емоційність та переконаність;
- використання основної та додаткової літератури;
- аналітичні міркування, уміння робити порівняння, висновки;

виконання письмових завдань:

- повнота розкриття питання;
- цілісність, системність, логічність, уміння формулювати висновки;
- акуратність оформлення письмової роботи.

Критерії оцінювання навчальних досягнень

Усні та письмові відповіді на семінарських заняттях або на консультаціях (при відпрацюванні пропущених занять чи при бажанні підвищити попереднє оцінювання).

Максимальний бал – 5.

5 б. ставиться, коли студент повністю засвоїв теоретичний матеріал, логічно і послідовно викладає його, пов'язуючи з вивченим раніше, бачить міжпредметні зв'язки, наводить приклади і коментує їх. Обов'язковим є знайомство з додатковою літературою, опрацювання її і використання при висвітленні питання. Студент робить висновки, висловлює гіпотези, дискутує.

4 б. одержує студент, який засвоїв теоретичний матеріал, вільно викладає його. Наводить приклади. Але в нього є незначні проблеми з усвідомленням системних зв'язків, коментарем спортивних явищ. Не завжди дотримується логіки викладу, хоч вільно орієнтується в темі семінару, але інколи припускається одиничних помилок чи неточностей.

3 б. ставиться студенту, який засвоїв матеріал на рівні переказування, відтворює вивчене не завжди логічно і послідовно, виникають труднощі при необхідності навести приклад. Але він може коментувати найважливіші тези заняття

2 б. одержує студент, який невпевнено переказує матеріал, не завжди вправно ілюструючи його; помічає лише деякі опорні тези.

1 б. ставиться студенту, який робить вдаль доповнення, виправляє неточності, але при цьому індивідуально не виступає з окремих питань.

0 б. одержує студент, який не підготувався до семінарського заняття.

Розробка презентації за питаннями семінарських занять (обсяг – 10-12 слайдів) - максимально оцінюється **п'ятьма** балами (при цьому враховується її зміст, оформлення та вміння презентувати).

5 б. – оцінюється бездоганно структурована презентація, яка містить назву теми, зміст питань, що розглядаються, основний зміст теми, список використаних джерел.

Слайди привабливо, але не через мірно ярко оформлені. Інформація, що подається на слайдах легко читаєма.

Студент виявляє абсолютну грамотність у мовному оформленні: презентацію виконано з дотриманням вимог наукового стилю, без орфографічних, пунктуаційних, граматичних, лексичних помилок. Цитування коректне, оформлене відповідно до правил.

Демонструє вільне володіння матеріалом, уміння відповідати на питання з теми, відстоювати власні позиції, опираючись на матеріал презентації.

4 б. – свідчить про самостійне опрацювання теми, достатній об'єм опрацьованого матеріалу для формулювання власних висновків про ступінь вивчення теми. Структура презентації, її оформлення відповідає вимогам, що ставляться до робіт такого типу. Студент демонструє ознайомлення з основною літературою, хоч додаткову опрацював чи використав неповністю. Цитує, хоч деінде зловживає чужими фразами або використовує їх без посилань (не більше 2).

Оформлення презентації відповідає вимогам, бездоганно оформляються компоненти за абсолютним зразком (титульний аркуш, список літератури), але трапляється не більше 5-6 помилок (у сумі) у частинах, де використовуються моделі (наприклад, додатки, зміст).

Мовленнєва грамотність достатня, хоч інколи трапляються орфографічні і пунктуаційні помилки.

Студент вільно викладає матеріал презентації, в основному впевнено відповідає на питання, помиляючись у несуттєвих моментах. Намагається відстоювати свою позицію.

3 б. – ставиться за виконану презентацію, яка відповідає темі і структурована відповідно до вимог. Студент виявляє здатність самостійно опрацювати 1-2 джерела літератури, але не демонструє її ґрунтовного усвідомлення. Є намагання підмінити власний виклад фрагментами чужих робіт.

Мовленнєве оформлення відбиває посереднє володіння елементами наукового викладу, задовільну грамотність, бідність лексичного й граматичного запасу автора. Але при цьому правильно оформлено титульний аркуш і в списку літератури не порушено алфавітний принцип розміщення джерел й основні стандартні норми.

Відтворює основи презентації, але з порушенням логіки викладу, з елементами неточності, поверховості. Відповідає тільки на найпростіші питання.

2 б. – виставляється за презентацію, підготовлену на основі єдиного джерела, яке формує найзагальніше розуміння теми. Студент презентує матеріал на слайді, не виділяючи цитат (списує частини монографії чи статті), робить примітивні висновки. Мовленнєве оформлення несамостійне, можуть бути помилки.

Презентація коротка і розбігається з слайдами.

1 б. – оцінюється у вигляді короткої презентації з обраної теми, що має слайди де відтворена лише назва теми, план та використана література. Оформляється з порушенням вимог. Короткий зачитаний виступ.

0 б. – не підготовлена презентація або не відповідає темі. Не підготовлений виступ, студент не відповідає навіть на найпростіші питання..

Підготовка та захист реферату (обсяг – 10-15 стр.) - максимально оцінюється п'ятьма балами (при цьому враховується його зміст, оформлення та вміння доповідати).

5 б. – оцінюється бездоганно структурований реферат, який містить оформлені відповідно до вимог *титульний аркуш, зміст, перелік умовних позначень* (за необхідності), *вступ, основну частину, висновки, список використаних джерел, додатки* (за необхідності).

У *вступі* розкрито сутність і стан вивчення теми, обґрунтовано необхідність подальшого її вивчення, визначено актуальність теми.

Основна частина структурується залежно від теми. Студент обов'язково шляхом огляду літератури окреслює основні етапи становлення й висвітлення теми, визначає ступінь вивчення питання.

Студент виявляє абсолютну грамотність у мовному оформленні: роботу написано з дотриманням вимог наукового стилю, без орфографічних, пунктуаційних, граматичних, лексичних помилок. Цитування коректне, оформлене відповідно до правил.

Демонструє вільне володіння матеріалом, уміння відповідати на питання з теми, відстоювати власні позиції, опираючись на матеріал реферату.

4 б. – свідчить про самостійне опрацювання теми, достатній об'єм опрацьованого матеріалу для формулювання власних висновків про ступінь вивчення теми. Структура роботи, її оформлення відповідає вимогам, що ставляться до робіт такого типу. Студент демонструє ознайомлення з основною літературою, хоч додаткову опрацював чи використав неповністю. Цитує, хоч деінде зловживає чужими фразами або використовує їх без посилань (не більше 2).

Оформлення реферату відповідає вимогам, бездоганно оформляються компоненти за абсолютним зразком (титульний аркуш, список літератури), але трапляється не більше 5-6 помилок (у сумі) у частинах, де використовуються моделі (наприклад, додатки, зміст).

Мовленнєва грамотність достатня, хоч інколи трапляються орфографічні і пунктуаційні помилки.

Студент вільно викладає матеріал реферату, в основному впевнено відповідає на питання, помиляючись у несуттєвих моментах. Намагається відстоювати свою позицію.

3 б. – ставиться за виконану реферат, який відповідає темі і структурований відповідно до вимог. Студент виявляє здатність самостійно опрацювати 1-2 джерела літератури, але не

демонструє її ґрунтового усвідомлення. Є намагання підмінити власний виклад переписаними фрагментами чужих робіт.

Мовленнєве оформлення відбиває посереднє володіння елементами наукового викладу, задовільну грамотність, бідність лексичного й граматичного запасу автора. Але при цьому правильно оформлено титульний аркуш і в списку літератури не порушено алфавітний принцип розміщення джерел й основні стандартні норми.

Відтворює основи реферату, але з порушенням логіки викладу, з елементами неточності, поверховості. Відповідає тільки на найпростіші питання.

2 б. – виставляється за реферат, написаний на основі єдиного джерела, яке формує найзагальніше розуміння теми. Студент реферує матеріал, не виділяючи цитат (списує частини монографії чи статті), робить примітивні висновки. Мовленнєве оформлення несамостійне, можуть бути помилки. Короткий виступ, який студент переважно зачитує.

1 б. – оцінюється у вигляді короткого реферату з обраної теми, що носить характер неякісного конспекту. Оформляється з порушенням вимог. Короткий зачитаний виступ.

0 б. – не підготовлений реферат або не відповідає темі. Не підготовлений виступ, студент не відповідає навіть на найпростіші питання.

Розробка тематичних презентацій (обсяг - 25-30 слайдів) - максимально оцінюється **15** балами (при цьому враховується її зміст, оформлення та вміння презентувати).

14-15 балів – оцінюється бездоганно структурована презентація, яка містить назву теми, зміст питань, що розглядаються, основний зміст теми, список використаних джерел.

Слайди привабливо, але не через мірно ярко оформлені. Інформація, що подається на слайдах легко читаєма.

Студент виявляє абсолютну грамотність у мовному оформленні: презентацію виконано з дотриманням вимог наукового стилю, без орфографічних, пунктуаційних, граматичних, лексичних помилок. Цитування коректне, оформлене відповідно до правил.

Демонструє вільне володіння матеріалом, уміння відповідати на питання з теми, відстоювати власні позиції, опираючись на матеріал презентації.

12-13 балів – свідчить про самостійне опрацювання теми, достатній об'єм опрацьованого матеріалу для формулювання власних висновків про ступінь вивчення теми. Структура презентації, її оформлення відповідає вимогам, що ставляться до робіт такого типу. Студент демонструє ознайомлення з основною літературою, хоч додаткову опрацював чи використав неповністю. Цитує, хоч деінде зловживає чужими фразами або використовує їх без посилань (не більше 2).

Оформлення презентації відповідає вимогам, бездоганно оформляються компоненти за абсолютним зразком (титульний аркуш, список літератури), але трапляється не більше 5-6 помилок (у сумі) у частинах, де використовуються моделі (наприклад, додатки, зміст).

Мовленнєва грамотність достатня, хоч інколи трапляються орфографічні і пунктуаційні помилки.

Студент вільно викладає матеріал презентації, в основному впевнено відповідає на питання, помиляючись у несуттєвих моментах. Намагається відстоювати свою позицію.

9-11 балів – ставиться за виконану презентацію, яка відповідає темі і структурована відповідно до вимог. Студент виявляє здатність самостійно опрацювати 1-2 джерела літератури, але не демонструє її ґрунтового усвідомлення. Є намагання підмінити власний виклад фрагментами чужих робіт.

Мовленнєве оформлення відбиває посереднє володіння елементами наукового викладу, задовільну грамотність, бідність лексичного й граматичного запасу автора. Але при цьому правильно оформлено титульний аркуш і в списку літератури не порушено алфавітний принцип розміщення джерел й основні стандартні норми.

Відтворює основи презентації, але з порушенням логіки викладу, з елементами неточності, поверховості. Відповідає тільки на найпростіші питання.

6-8 балів – виставляється за презентацію, підготовлену на основі єдиного джерела, яке формує найзагальніше розуміння теми. Студент презентує матеріал на слайді, не виділяючи цитат (списує частини монографії чи статті), робить примітивні висновки. Мовленнєве оформлення несамотійне, можуть бути помилки.

Презентація коротка і розбігається з слайдами.

3-5 балів – оцінюється у вигляді короткої презентації з обраної теми, що має слайди де відтворена лише назва теми, план та використана література. Оформляється з порушенням вимог. Короткий зачитаний виступ.

0-2 б. – не підготовлена презентація або не відповідає темі. Не підготовлений виступ, студент не відповідає навіть на найпростіші питання..

Модульний контроль проводиться на останньому занятті модуля. Тривалість виконання модульних контрольних завдань не повинна перевищувати двох академічних годин.

Форми проведення модульних контролів під час вивчення дисципліни «Професійний спорт»:

- комплексне бланкове тестування в аудиторії чи тестування через університетську мережу «*Наш Moodle*».

До модульних контрольних робіт допускаються всі студенти незалежно від результатів поточного контролю.

За виконання завдань модульного контролю студент отримує **модульну контрольну оцінку** (кількість балів), яка враховується в процесі розрахунків модульної оцінки:

- максимальна кількість балів – **15**.

Критерії оцінювання МКР. Модульна контрольна робота – тест на 45 питань. Оцінюється з 15 балів за такою шкалою:

Правильних відповідей	Сума балів за МКР	Правильних відповідей	Сума балів за МКР	Правильних відповідей	Сума балів за МКР
43-45	15	29-30	10	13-15	5
40-42	14	25-27	9	10-12	4
37-39	13	22-24	8	7-9	3
34-36	12	19-21	7	4-6	2
31-33	11	16-18	6	0-3	1

У процесі виконання контрольних завдань студент може користуватися лише тими допоміжними матеріалами, які визначені викладачем. Студентові забороняється в будь-якій формі обмінюватися інформацією з іншими студентами та користуватися матеріалами, крім дозволених. За умови порушення студентом установлених правил виконання модульного контролю викладач позбавляє можливості продовжувати виконання контрольних завдань, не перевіряє роботу, робить на ній відповідний запис і оцінює нулем балів. Результати контрольного заходу студента, який не з'явився на нього, також оцінюються нулем балів незалежно від причини.

Результати перевірки МКР доводяться до відома студентів не пізніше ніж через два робочі дні після їх виконання.

Перескладання МКР допускається в терміни, визначені викладачем, під час поточних консультацій.

Студент, який не з'явився на модульний контроль (незалежно від причини), має право один раз повторно пройти модульний контроль у визначені викладачем терміни під час поточних консультацій.

Підсумкова кількість балів за **модуль** (модульна оцінка) визначається за вибором викладача як:

- сума балів за усіма поточними формами контролю, передбаченими робочою навчальною програмою дисципліни (поточна модульна оцінка = модульна оцінка);

- сума балів за всіма формами контролю плюс оцінка підсумкової модульної контрольної роботи (тестів) (поточна модульна оцінка + контрольна модульна оцінка = модульна оцінка).

Ведення конспекту лекцій та самостійної роботи – максимальний бал – 5.

5 б. – повний, розширений конспект лекційного матеріалу, повністю виконані індивідуальні завдання, самостійно опрацьована рекомендована література.

4 б. – повний, розширений конспект лекційного матеріалу, повністю виконані індивідуальні завдання, самостійно опрацьована не вся рекомендована література.

3 б. - повний, розширений конспект лекційного матеріалу, не в повній мірі виконані індивідуальні завдання, самостійно опрацьовані тільки 1-2 джерела.

2 б. – не повний, не розширений конспект лекційного матеріалу, не в повній мірі виконані індивідуальні завдання, самостійно опрацьовані тільки окремі рекомендовані розділи у 1 джерелі.

1 б. - не повний, не розширений конспект лекційного матеріалу, не виконані індивідуальні завдання, відсутній матеріал самостійного опрацювання рекомендованої літератури.

0 б. – конспект відсутній.

Підсумковий (семестровий) контроль з дисципліни «Професійний спорт» передбачає таку форму семестрового контролю, як **екзамен**, який проводиться у межах екзаменаційної сесії.

Першим етапом семестрового контролю є визначення підсумкової (семестрової) модульної оцінки як суми підсумкових модульних оцінок, отриманих за результатами засвоєння всіх модулів.

Другим етапом є проведення усного екзамену за білетами (максимальна сума балів 40) або письмового виконання екзаменаційного тесту (максимальна сума балів 100).

Підсумкова кількість балів з дисципліни (максимум 100 балів) визначається як сума балів поточного, модульного та підсумкового контролю. Екзамен виставляється за результатами роботи студента впродовж усього періоду вивчення дисципліни.

Усім студентам, які повністю виконали навчальний план і позитивно атестовані з цієї дисципліни за КМСОНП (набрали не менше 60% від 100 балів), сумарний результат контролю в балах та чотирьох рівневою шкалою, за шкалою ECTS заноситься у Відомість обліку успішності (форма № Н-5.03), Індивідуальний навчальний план студента (форма № Н-2.02), Залікову книжку студента (форма № Н-2.03). Заповнена та оформлена відомість обліку успішності повертається у деканат у визначений термін особисто викладачем.

У випадку отримання менше 60 балів (FX в ECTS) за результатами підсумкового контролю, студент обов'язково здійснює перескладання для ліквідації академзаборгованості.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне оцінювання та самостійна робота														Підсумковий екзамен	Підсумкова оцінка		
Модуль 1							Модуль 2										
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2			КМР	Змістовий модуль 3			Змістовий модуль 4					КМР	
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7		T8	T9	T10	T11	T12	T13				T14
Бали за змістовий модуль				Бали за змістовий модуль					Бали за змістовий модуль			Бали за змістовий модуль					
10				5			15	5			10				15		
Бали за модуль							Бали за модуль							40	100		
30							30										

T1, T2 ... T14 – теми змістових модулів.

Модуль 1 Змістовий модуль 1-2

1. Активна участь у лекційних заняттях – **1 бал за заняття.**
2. Активна участь у семінарських заняттях – **1 бал за заняття.**
3. *Усна чи письмова відповідь на питання семінарських занять – 3 бали чи розробка презентацій за питаннями семінарських занять - 5 балів.*
4. *Підготовка та захист реферату - 5 балів чи розробка тематичної презентації - 15 балів.*
5. Контрольна модульна робота (КМР) – **15 балів.**
6. Ведення конспекту лекцій та самостійної роботи – **5 балів.**

Модуль 2 Змістовий модуль 3-4

1. Активна участь у лекційних заняттях – **1 бал за заняття.**
2. Активна участь у семінарських заняттях – **1 бал за заняття.**
3. *Усна чи письмова відповідь на питання семінарських занять – 3 бали чи розробка презентацій за питаннями семінарських занять - 5 балів.*
4. *Підготовка та захист реферату - 5 балів чи розробка тематичної презентації. - 15 балів*
5. Контрольна модульна робота (КМР) – **15 балів.**
6. Ведення конспекту лекцій та самостійної роботи – **5 балів.**

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Методичне забезпечення

1. Навчально-методичний комплекс з дисципліни «Професійний спорт».
2. Тексти лекцій (в електронному варіанті).

14. Рекомендована література

Базова

1. Профессиональный спорт/Под общ. редакцией С.И. Гуськова, В.Н. Платонова. –К: Олимпийская литература, 2000. - 392 с.
2. *Матвеев Л. П.* Основы общей теории спорта и системы подготовки спортсменов. — Киев: Олимпийская литература, 1999. — 318 с.

3. *Платонов В.Н.* Общая теория подготовки спортсменов в олимпийском спорте. — К.: Олимпийская литература, 1997. — 583с.
4. *Платонов В.Н.* Система подготовки спортсменов в олимпийском спорте. Общая теория и ее практические приложения. — К.: Олимпийская литература, 2004. — 808с.

Допоміжна

1. *Бокс.* Энциклопедия. — М.: Физкультура и спорт, 1998. — 320 с.
2. *Борисова О.В.* Современный профессиональный спорт и пути его развития в Украине (на материале тенниса) [текст]/ *Борисова О.В.*: монография. —К.: Центр учебной литературы, 2011. — 310 с.
3. *Вавилов Ю.Н., Лантев А.П.* Особенности подготовки профессиональных спортсменов //Теория и практика физ. культуры. — 1990. —№ 6. — С. 34— 36.
4. *Вуден Д.* Современный баскетбол: Пер. с англ. — М.: Физкультура и спорт, 1987. — 256 с.
5. *Гуськов С.И.* Любитель или профессионал? — М.: Знание, 1988. — 94 с.
6. *Гуськов С.И.* Маркетинг в спорте. - К.: Олимпийская литература, - 1995. - 296 с.
7. *Гуськов С.И.* Профессиональный спорт в США//Спорт за рубежом. - 1990. - №8. - С.12-15; - №11. - С.12-14.
8. *Гуськов С.И.* Спонсор и спорт. — М.: МЦНТИ, 1995.— 160 с.
9. *Гуськов С.И., Гуськов С.С.* Телевидение и спорт. — М.: Полиграф сервис, 2000. — 334 с.
10. Допинг-контроль: что нужно знать каждому. — М.: Олимпия Пресс, 2004. —40с.
11. *Ердаков С.В., Захаров А.А.* Подготовка велосипедистов-шоссейников высокой квалификации в условиях элитного профессионального календаря соревнований //Теория и практика физ. культуры. — 1997. — № 7. — С. 52—55.
12. Закон Украины «О физической культуре и спорте».
13. *Кун Л.* Всеобщая история физической культуры и спорта. — М.: Радуга,1982.
14. *Лейвер Р.* Как побеждать в теннисе: Пер. с англ. — М.: Прогресс. — 1978. — 204 с.
15. *Лисенчук Г.А.* Управление подготовкой футболистов/ *Лисенчук Г.А.* - К.: Олимпийская литература, - 2003. - 272 с.
16. *Лукашев М.М.* И были схватки боевые ... — М.: Физкультура и спорт, 1990. — 240 с.
17. *Мазур А.Г.* Борьба вчера и сегодня. — М.: Физкультура и спорт, 1981. — 240 с.
18. *Мічуда Ю.П.* Ринкові відносини та підприємництво у сфері фізичної культури і спорту. - К.: Олимпийская литература, - 1994. - 152 с.
19. Наука в олимпийском спорте (журнал, 2 выпуска в год).
20. *Новиков А.Б., Кукушкин В.В.* Большой шлем или Четыре теннисных туза. — М.: Физкультура и спорт. — 1990. — 190 с.
21. *Разин М.* Полвека назад. — М.: Физкультура и спорт, 1963. — 96 с.
22. *Серебряков А.В., Пономарев Н.И.* Социология спорта в США на службе капитализма. — М.: Физкультура и спорт, 1987. — 223 с.
23. *Современная система спортивной подготовки /* Под ред. Ф.П. Сулова, В.Л. Сыча, Б.Н. Шустина. — М.: СААМ, 1995. — 445 с.
24. *Стунер Р., Богатырев В.* Что такое бейсбол? // Теория и практика физ. культуры. — 1990. — № 8. — С. 53—57.
25. *Столбов В.В.* История физической культуры. — М.: Просвещение, 1989. — 288 с.
26. *Сэндман И.* Право на кий. — К.: Олимпийская литература. — 1999. — 196 с.
27. *Чемберлен У., Шоу Д. Уилт* //Профи. — М.: Физкультура и спорт, 1990. — С.5—174.
28. *Энциклопедия* мирового футбола. Кубок европейских чемпионов. — Севастополь: Рідне слово, 1997.— 383 с.
29. *Эрран Х.Э.* Бейсбол. — М.: Физкультура и спорт.— 1988.— 176 с.

15. Інформаційні ресурси

1. <http://www.eurosport.ru/>

2. <http://sport.ua/>
3. <http://www.sport-express.ua/>